

EXPUNERE DE MOTIVE

Schimbările politice manifestate în ultima perioadă la nivel mondial precum și rolul atribuit statelor central și est-europene în noua configurație continentală, impun o regândire a raporturilor între Statul Român și comunitățile românești de pretutindeni, inclusiv prin prisma concluziilor Comisiei de la Veneția referitoare la tratamentul pe care comunitățile minoritare dintr-un anumit stat îl pot primi de la statul înrudit.

Necesitatea păstrării și afirmării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase, prevăzute în documentele internaționale sau regionale, invită la acțiune coerentă și eficientă.

Prevederile tratatelor de bază încheiate de România cu statele învecinate, ale acordurilor de colaborare bilaterală încearcă să ofere acestui tip de acțiune un cadru juridic, încă precar astăzi, și care va trebui completat, în regim de urgență, cu o serie de acte normative (legi, ordonanțe sau HG).

Art. 7 din Constituție stabilește obligația Statului Român de a asigura sprijinirea comunităților românești de pretutindeni. Pe calea unor legi, Statul Român a început să-și respecte această obligație abia în anul 1993 cu Legea prin care a fost înființat Fondul R.Moldova, i-au urmat unele prevederi în Legea nr. 85/1995, a Învățământului, dar consacrarea legislativă a domeniului relațiilor cu românii de pretutindeni avea să fie abia în anul 1998 prin Legea nr.150/1998 privind acordarea de sprijin comunităților românești de pretutindeni - a cărei completare o propunem pe aceasta cale, acum.

Astăzi, după ce și Parlamentul României a înțeles să reglementeze de o manieră europeană relația cu românii care mai sunt și cetățeni ai altui stat, eliminând restricțiile discriminatorii ale art.16 alin 3, se impune ca și cadrul instituțional al relațiilor cu conaționalii de pretutindeni și cu organizațiile lor să fie completat de o manieră modernă.

Analiza domeniului acestor relații impune o abordare diferențiată pentru comunitățile românești, în funcție de spațiul în care trăiesc, de istoria lor, de dimensiunea și afirmarea lor contemporană, de tipul resurselor umane și de capacitatea lor de participare la refacerea și conservarea patrimoniului cultural, spiritual și etnic comun.

O atenție specială trebuie acordată relațiilor cu românii care trăiesc în spațiul ex-sovietic, la sud de Dunăre și în Balcani. Acest lucru va trebui să transpară, de acum, din programele instituțiilor publice din țară, adoptarea unei strategii naționale în acest sens fiind necesară și oportună.

Strategia adoptată în comun la nivel guvernamental va trebui să țină seama de erorile trecutului comunist și să le înlăture dar și de neîmplinirile sau lipsa de reacție ori de puținele reușite din acest domeniu, de dată recentă.

Va fi nevoie de o gestionare performantă a resurselor financiare de către instituții flexibile, moderne, capabile să elaboreze, să aplice și să monitorizeze strategia națională de protejare și afirmare a identității românești în noul cadru socio-politic, economic și spiritual internațional.

Domeniile prioritare cuprinse în strategia națională de protejare și afirmare a identității românești au în vedere următoarele aspecte: *educațional* (proiecte de susținere a școlilor românești de orice nivel), *cultural* (susținerea manifestărilor culturale de tip identitar), *lingvistic* (susținerea proiectelor care au ca obiectiv protejarea limbii materne), *civic* (sprijinirea proiectelor care încurajează implicarea organizațiilor neguvernamentale românești în programe cu impact civic), *spiritual* (sprijinirea proiectelor care vizează protejarea și promovarea vieții spirituale a comunităților românești), de *lobby* (sprijinirea proiectelor care au ca finalitate acțiunea de lobby în interesul românilor de pretutindeni) etc.

Pentru atingerea acestor obiective, programul Departamentului de Stat pentru Românii de Pretutindeni va trebui să beneficieze, prioritar, de sprijinul direct și necondiționat al autorităților publice, centrale și locale, în scopul lansării, printr-o strategie unitară și eficientă, a unui mesaj real, limpede și unic al Statului Român către românii de pretutindeni – fructificând experiența de funcționare a scurtei perioade de când un asemenea departament a fost înființat.

Totodată, se va acorda o atenție specială derulării proiectelor parteneriale cu organizațiile neguvernamentale românești de la nivel mondial care au ca finalitate protejarea identității naționale a comunităților românești – asigurându-se în acest fel un răspuns adecvat, la nivel global, de nivelul exigentelor contemporane și pentru promovarea valorii românești pretutindeni.

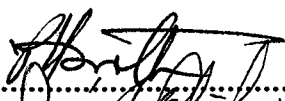
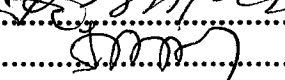
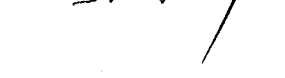
În acest fel se propune continuarea organizării anuale a unui Forum al Tinerilor Români de Pretutindeni, care să devină un cadru de dialog și consultare între tinerii români aflați la studii în străinătate, bursierii statului român inclusiv cei din Bucovina, Basarabia, Timoc și statele învecinate, cu participarea instituțiilor românești.

Pentru obiectivitatea și eficiența politicii guvernamentale în relațiile cu românii de pretutindeni, prezenta Lege revine la propunerea lansată în anul 2000 de a sprijini crearea unui CONSILIU MONDIAL AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI, care să funcționeze ca autoritate superioară de avizare a inițiativelor Statului Român cu incidență asupra intereselor comunităților românești de pretutindeni, aflat sub egida Parlamentului României.

În acest scop, prezenta Lege propune:

1. înființarea Departamentului de Stat pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, ca unică structură specializată de coordonare a politicii guvernamentale în domeniu;
2. pentru eficientizarea demersurilor guvernamentale în domeniu, noul Departament are obligația de a stoca informația referitoare la comunitățile românești de pretutindeni. În acest scop, Departamentul va prelua atribuțiile, numărul de personal și arhiva compartimentelor specializate din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului;
3. pentru facilitarea deplasărilor transfrontaliere se stabilește că personalul Departamentului este asimilat celui din misiune din Ministerul Afacerilor Externe, având drepturile și obligațiile specifice;
4. se propune alocarea unui număr corespunzător de personal, de minimum 40 de persoane, cu posibilitatea de a fi dezvoltat până la 70.
5. înființarea unui Fond pentru românii de pretutindeni din care să fie finanțate proiectele propuse de organizațiile neguvernamentale în interesul comunităților românești de pretutindeni și cu sprijinul căruia să fie organizat anual un Forum al Tinerilor Romani de Pretutindeni.

Inițiatori:

Deputat		Puiu Hașotti
Deputat		Andrei Chiliman
Deputat		Napoleon Pop
Deputat		Emil Boc
Deputat		Ioan Onisei
Deputat		Ioan Oltean